

Mladi za napredek Maribora 2016

33. srečanje

SKRB ZA DOMAČE ŽIVALI

RAZISKOVALNO PODROČJE: Interdisciplinarno: Psihologija, Pedagogika in Veterinarstvo

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtor: EVA STRUC, SARA MAUČIČ

Mentor: ANDREJA STIPETIČ

Šola: OŠ SLAVE KLAVORE MARIBOR

Februar, 2016

Mladi za napredek Maribora 2016

33. srečanje

SKRB ZA DOMAČE ŽIVALI

RAZISKOVALNO PODROČJE: Interdisciplinarno: Psihologija, Pedagogika in Veterinarstvo

RAZISKOVALNA NALOGA

Februar, 2016

Vsebina

1	UVOD	7
1.1	Teoretično ozadje problema in namen raziskovalne naloge.....	7
1.2	Hipoteze.....	7
2	NAJBOLJ POPULARNI LJUBLJENČKI	8
3	ODGOVORNO LASTNIŠTVO ŽIVALI	9
4	UKVARJANJE Z LJUBLJENČKI	10
5	SKRIB ZA DOMAČE ŽIVALI.....	12
5.1	Prehranjevanje	12
5.2	Potrebe po hranilnih snoveh	15
5.3	Zdravje in zdravniška oskrba.....	15
5.4	Življenjski prostor	16
5.5	Nega živali.....	17
6	DOMAČA ŽIVAL IN ČLOVEK.....	19
6.1	Domača žival in otrok	19
6.2	Domača žival in starejša oseba.....	20
6.3	Izkušnja s smrtjo.....	20
6.4	Poklici za živali	20
7	MUČENJE ŽIVALI	21
8	ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI.....	22
9	ZAKLJUČEK.....	24
10	DRUŽBENA ODGOVORNOST	25
11	PRILOGE	26
12	VIRI.....	28
12.1	Knjižni viri	28
12.2	Elektronski viri	28
12.3	Viri slik.....	28

Kazalo tabel

Tabela 1: Anketno vprašanje: Ali imate domačo žival(i)?	8
Tabela 2: Anketno vprašanje: Kako pogosto se ti ukvarjaš s svojim ljubljencem?	10
Tabela 3: Anketno vprašanje: Koliko ti misliš, da se je potrebno ukvarjati s svojim domačim ljubljencem?	10
Tabela 4: Razlike v kemični sestavi mleka različnih vrst domačih živali v odstotkih	15

Kazalo grafov

Graf 1: Anketno vprašanje: Katero žival imate?	8
Graf 2: Anketno vprašanje: Kako bi ocenil svojo skrb do domače živali?	9
Graf 3: Anketno vprašanje: Ali misliš, da ljudje v današnjih časih posvečajo dovolj pozornosti ljubljencem?	11
Graf 4: Anketno vprašanje: Ali za hrano in vse ostale potrebne stvari, ki jih ljubljencem potrebuje, plačaš s svojim denarjem?	12
Graf 5: Anketno vprašanje: Ali misliš, da so v današnjih časih veterinarske klinike dobro opremljene, da lahko pomagajo živalim?	23

Kazalo slik

Slika 1: Najpopularnejša domača žival je pes	8
Slika 2: Pes na sprehodu	10
Slika 3: Pasja hrana	13
Slika 4: Mačja hrana	13
Slika 5: Pes pri zdravniku	15
Slika 6: Kletka za hrčka	16
Slika 7: Pasja postelja	17
Slika 8: Striženje krempljev	18
Slika 9: Krtačenje	18
Slika 10: Striženje dlake	18
Slika 11: Otrok in pes	19
Slika 12: Pes in starejši človek	20
Slika 13: Pes na verigi	21
Slika 14: Zavetišče za živali Maribor	22

POVZETEK

V raziskovalni nalogi se bova osredotočili na temo, ki se nanaša na ravnanje ljudi s svojimi domačimi živalmi. Predstavili bova pravilno oskrbo, ki jo je potrebno nuditi svojim ljubljencem in posledice zaničevanja in zanemarjanja živali. Namen naloge je opozoriti in opomniti ljudi, kaj pri tem delajo narobe. Ta tema je zelo pomembna za prihodnost, saj naše ravnanje postaja vedno bolj grdo in nesprejemljivo in to ne samo do živali, tudi do okolja ter ostalih ljudi. Najino mnenje je, da se ljudje vedno manj zavedamo, kako lepa in inteligentna bitja, ki sočustvujejo z nami, imamo ob sebi. Poleg služb, napredne tehnologije, veliko obveznosti ali če povzameva, vedno hitrejšega tempa življenja, ki je že čisto prevzel in obvladal svet, imamo vedno manj časa, kar se pozna na obnašanju naših ljubljencov. Da bi to dokazali, bova spraševali ljudi (kako oni ravnajo, kaj se jim zdi prav in kaj ne, ...), uporabili različne knjige ter naredili anketo. Prav tako bova obiskali zavetišče za živali.

ZAHVALA

Zahvaljujema se vsem sodelujočim v anketi in vsem učiteljem, ki so dovolili, da so učenci lahko pri pouku izpolnili ankete. Iskrena zahvala gre nekdanjemu velikemu podporniku in vodji društva Zavetišča za živali Maribor, ki je bil pripravljen odgovoriti na najina vprašanja. Zahvaljujema se mentorici za prevzem mentoriranja ter staršem.

1 UVOD

1.1 Teoretično ozadje problema in namen raziskovalne naloge

Namen najine raziskovalne naloge je, da ugotoviva, kako ljudje skrbijo za domače živali. Meniva, da je v današnjih časih vse več ljudi, ki ne posvečajo dovolj pozornosti svojim domačim ljubljencem.

Pokazati želiva, da so živali lahko naši prijatelji, če z njimi lepo in odgovorno ravnamo. Veva tudi, da so naši ljubljenci zelo inteligentna bitja. Žal se vse prevečkrat dogaja, da si ljudje omislijo domačo žival zato, da jo »pač« imajo, velikokrat tudi družine z otroki z namenom, da bi naj bila domača žival otroku v veselje in zabavo, v kratkem času pa na to pozabijo ali pa jim žival postane celo breme.

Vsak odrasli bi se moral zavedati, da ne glede na prepričevanje otrok, kako bodo skrbeli za žival, na koncu ta skrb ostane na njih. Ne zavedajo se, da žival v hiši pomeni zelo veliko skrb, odgovornost, čas, pravzaprav žival postane na nek način družinski član. Nato prihaja do primerov, ko se ljudje živali naveličajo in jo zavržejo.

1.2 Hipoteze

Preden sva začeli raziskovati, sva si postavili nekaj hipotez:

- ljudje imamo vedno manj časa za ukvarjanje s svojimi živalmi;
- veliko ljudi ne ve, kako se pravilno skrbi za živali;
- azili, zavetišča za živali in veterinarske klinike so dobro opremljene, da lahko pomagajo živalim;
- najbolj priljubljena hišna ljubljenska sta mačka in pes;
- otroci, ki imajo svoje domače živali, ne rabijo dajati svojega denarja za hrano in oskrbo.

2 NAJBOLJ POPULARNI LJUBLJENČKI

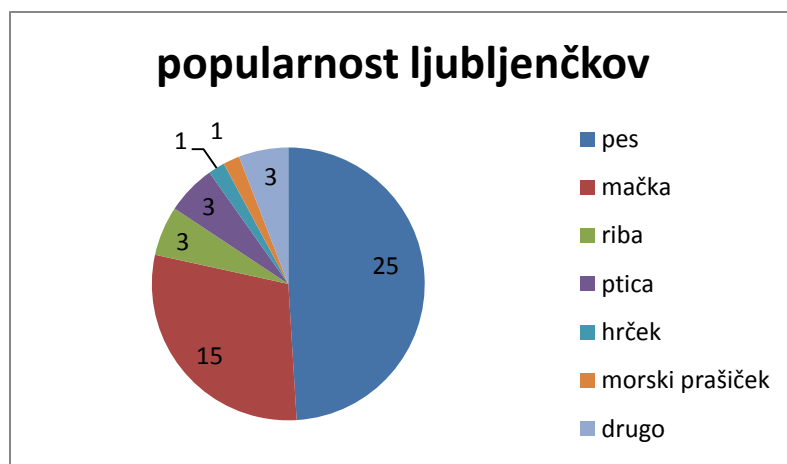
Eden izmed načinov najinega raziskovanja je bila anketa. Reševali so jo učenci osnovne šole. Sodelovalo je 69 učencev od 7. do 9. razreda, od tega 37 dečkov in 32 deklic. Prvo vprašanje se je nanašalo na to, ali imajo domače živali. Ugotovili sva, da je v večini razredov več takšnih otrok, ki imajo domačo žival, kot tistih, ki je nimajo.

Tabela 1: Anketno vprašanje: Ali imate domačo žival(i)?

	7.a	7.b	8.a	8.b	9.a	9.b
DA	9	7	13	4	9	9
NE	5	8	1	0	3	1

Ena izmed najinih hipotez je bila, da sta najbolj priljubljena ljubljenska mačka in pes. Iz anketnih odgovorov sva ugotovili, sva imeli prav. Kar 25 učencev ima psa, 15 jih ima mačko, ribe, ptice in druge majhne živali ima 9 učencev, hrčka in morskega prašička pa imata samo 2 učenca.

Graf 1: Anketno vprašanje: Katero žival imate?

Slika 1: Najpopularnejša domača žival je pes

Vir: http://promplac.si/nagradna_igra_hisni_ljubljenci_so_najboljsi_prijatelji_ane/

3 ODGOVORNO LASTNIŠTVO ŽIVALI

Ko se odločiš imeti žival, moraš zagotoviti njej primerne pogoje. Ti so:

- dovolj velik bivalni prostor in dovolj gibanja glede na potrebe posamezne živali;
- ustrezno hrano in dovolj pitne vode na razpolago;
- primerno namestitev, ki ljubljence varuje pred vremenskimi vplivi in previsokimi ali prenizkimi temperaturami;
- zdravljenje v primeru, da ga potrebujejo;
- redna cepljenja in odpravljanje zajedavcev;
- primerno vzgojo;
- varnost živali;
- odpravljanje nezaželenega vedenja, predvsem ko je to moteče ali škoduje drugim osebam.

Učence od 7. do 9. razreda sva prosili, da izpolnijo anketni vprašalnik. Eno izmed vprašanj je bilo, kako bi ocenili svojo skrb do domače živali. Sodelovalo je 51 učencev in od tega jih je 22 obkrožilo najboljšo oceno 10. 12 učencev je obkrožilo številko 9, 9 učencev je obkrožilo oceno 8. Ostali so obkrožili nižje ocene. Predvidevava, da nekateri niso iskreno odgovarjali.

Graf 2: Anketno vprašanje: Kako bi ocenil svojo skrb do domače živali?

4 UKVARJANJE Z LJUBLJENČKI

Postavljena hipoteza, da imajo ljudje vedno manj časa za ukvarjanje s hišnimi ljubljenci, je bila po rezultatu najine ankete napačna. Pogovarjali sva se tudi z odraslimi, ki hodijo v službo in imajo veliko več obveznosti, posledično pa veliko manj prostega časa. Zato jih tudi veliko nima domačih živali.

Tabela 2: Anketno vprašanje: Kako pogosto se ti ukvarjaš s svojim ljubljencem?

Večkrat na dan	Vsak dan po malo	5-krat na teden	Enkrat na teden	Enkrat na mesec	Nikoli, za to skrbijo starši
37 učencev	11 učencev	1 učenec	0 učencev	1 učenec	1 učenec

Naslednje vprašanje je bilo, koliko učencev misli, da se je potrebno ukvarjati z ljubljenci. 50 učencev je odgovorilo, da bi se z ljubljenci morali ukvarjati večkrat na dan. 11 jih je odgovorilo, da bi se morali vsaki dan po malo. 3 učenci pa so obkrožili druge odgovore.

Tabela 3: Anketno vprašanje: Koliko ti misliš, da se je potrebno ukvarjati s svojim domačim ljubljencem?

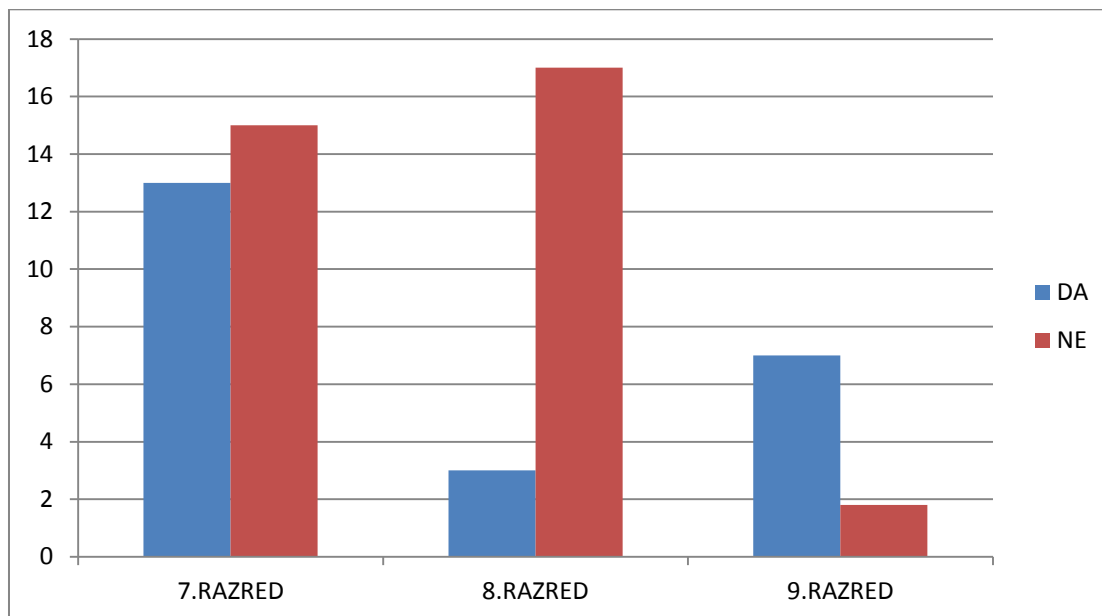
Večkrat na dan	Vsak dan po malo	5-krat na teden	Enkrat na teden	Enkrat na mesec
50 učencev	11 učencev	1 učenec	0 učencev	2 učencev

Slika 2: Pes na sprehodu

Vir: <http://reisenadler-ucenjmladicev.blogspot.si/2009/10/mladicek-8del.html>

Graf 3: Anketno vprašanje: Ali misliš, da ljudje v današnjih časih posvečajo dovolj pozornosti ljubljencem?

5 SKRB ZA DOMAČE ŽIVALI

Ključ do pravilne oskrbe domače živali je pravilno hranjenje, dostop, da lahko opravlja veliko in malo potrebo, večkrat dnevni sprehodi, negovanje, po potrebi zdravljenje, učenje in podobno.

Zraven osnovne oskrbe za žival je potrebno upoštevati tudi specifične potrebe posamezne živali. Tako (npr.) različna pasma psa zahteva različen obseg aktivnosti in drugačno vrsto nege. Pri mačkah igra pomembno vlogo ali je mačka hišna ali se lahko prosto giba v naravi. Tudi za majhne živali, ki bivajo v kletkah, je treba vedeti, kako se z njimi ravna. In ne nazadnje tudi akvarij ni samo akvarij, ki ga nekam postavimo, ampak zahteva skrbno nego vode in živalic, ki v njem živijo. Žival, ki si jo omislimo, ima velik vpliv na posameznika ali družino. Treba je vedeti, da je za njo treba poskrbeti tudi v času počitnic oziroma ko smo odsotni od doma.

O bodočem hišnem ljubljencu se je zato treba zelo dobro informirati. Tovrstne informacije lahko dobimo v vsaki trgovini z živalmi, kjer jih lahko tudi kupimo. Predhodno se je treba pripraviti na novosti, ki jih nov družinski član prinaša. O novem načinu življenja in spremembah pa podučite tudi svoje otroke.

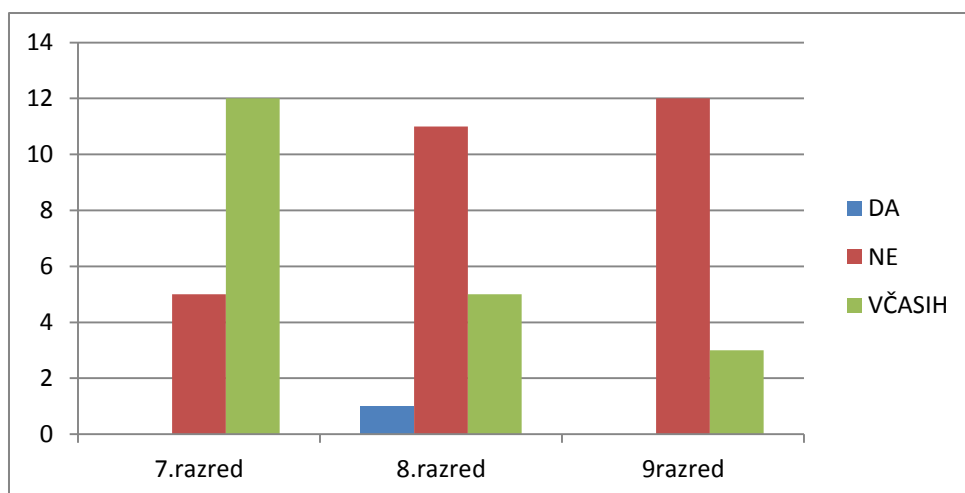
5.1 Prehranjevanje

Zdrava in uravnovešena prehrana je ena izmed pomembnejših stvari za kakovostno življenje, ne samo ljudi, temveč tudi živali. Toda kaj kakovostna prehrana za živali pravzaprav je? Vsebovat mora optimalno razmerje maščob, beljakovin in ogljikovih hidratov, kar pa naša hrana ne vsebuje.

Svojega kužka morate hraniti dvakrat dnevno (s kakovostno hrano) in poskrbite, da ima vedno na voljo dovolj sveže vode. Večina družin ima ljubljence, ker si jih otroci zaželijo. Na koncu pa vedno za njih skrbijo starši.

V najino anketo sva dali vprašanje, če za hrano in vse ostale stvari, ki jih ljubljencek potrebuje plačajo sami. Sodelovali so učenci od 7. do 9. razreda. Po rezultatih ankete sva ugotovile, da je najina hipoteza, ki pravi, da otroci, ki imajo svoje domače živali ne rabijo dajati svojega denarja za hrano in oskrbo, pravilna. Z odgovorom "ne" je odgovorilo 28 učencev, z odgovorom "včasih" pa 20. Odgovor "da" pa je bil obkrožen samo enkrat.

Graf 4: Anketno vprašanje: Ali za hrano in vse ostale potrebne stvari, ki jih ljubljencek potrebuje, plačaš s svojim denarjem?

Nekateri ljudje so vegetarijanci, ker želijo zmanjšati trpljenje in pobijanje živali. Naši domači ljubljenci pa niso vsi rastlinojedci. Psi se lažje prilagajajo hrani in jim lahko rečemo tudi vsejedci, medtem ko so mačke predvsem mesojeda bitja, ki za svojo rast in zdravje iz mesa pridobivajo vsa nujna hranila. Ena od raziskav, ki so jih delali na vegetarijanskih mačkah je dokazala, da so povsem zdrave, le dovolj pravih snovi morajo dobivati iz vegetarijanske hrane, kar pa ni preprosto. Druga raziskava pa je dokazala, da mačke, ki teh snovi ne dobivajo, kar hitro zbolijo za slepoto in celo umrejo.

Številni veterinarji odsvetujejo suho hrano, ki naj bi bila na voljo ves čas. Pri suhi hrani je možno, da ljubljenci dobijo trakuljo ali infekcije z bakterijami, zato z njo nika ne pretiravajte, vseeno pa je nekaj lahko daste v njihovo hrano, saj ima tudi nekaj koristi. Če svoje živali enkrat ali dvakrat tedensko hranite s kakovostno in naravno hrano, s tem ne morete izničiti slabega, ki ste ga storili v preteklih dneh.

Slika 3: Pasja hrana

Vir: <http://goo.gl/O13Wu2>

Slika 4: Mačja hrana

Vir: <https://goo.gl/FRaXKn>

5.2 Potrebe po hranilnih snoveh

V teku življenjskega ciklusa se živali spreminjajo, kar posledično pomeni, da v drugačnih življenjskih obdobjih potrebujejo drugačne hranilne snovi. Odrasle samice imajo zaradi svoje razmnoževalne vloge tudi drugačne potrebe od samcev po hranilnih snoveh. Seveda pa drugačne živalske vrste potrebujejo drugačno prehrano.

Energija in hranljive snovi imajo življenjski pomen (skrbijo za pravilno delovanje srca, dihanja, delovanja živčevja in žlez). Potreba po energiji in hranljivih snoveh pa je odvisna tudi od telesne mase in aktivnosti organizma. V kolikor pa imajo pravilno oskrbo, dobimo tudi boljše izdelke od njih (npr. mleko).

Tabela 4: Razlike v kemični sestavi mleka različnih vrst domačih živali v odstotkih

VRSTA ŽIVALI	VODA	BELJAKOVINE	MAŠČOBE	LAKTOZA	PEPEL
KRAVA	87,2	3,5	3,7	4,9	0,71
OVCA	80,2	5,8	8,2	4,8	0,92
KOZA	86,5	3,6	4,0	5,1	0,80
KOBILA	89,0	2,7	1,6	6,1	0,51
SVINJA	80,4	5,4	8,3	5,0	0,85

Vir: Osnove prehrane domačih živali (avtor: Adrijana Zupanc, str. 47)

5.3 Zdravje in zdravniška oskrba

Ker se vedno več ljudi navezuje na svoje ljubljence, se je tudi skrb za njihovo zdravje povečala. To se pozna tudi v veterinarskih ambulantah, kjer je zelo naraslo število obiskov. Sprva so tudi opravljali bolj preventivna cepljenja (predvsem psov), nato pa so se pojavile urbane oblike bolezni, ki so se razvile zaradi prilagoditve hišnih živali na življenje v mestih. Pred leti je bilo na primer manj mačjih pacientov kot danes, ker se mačke lažje privadijo na življenje v mestu.

Da je tvoj hišni ljubljencek zdrav, ga moraš redno voziti k veterinarju. Vendar pa ti v današnjih časih niso več edini strokovnjaki za kvalitetno življenje hišnih ljubljencev. Po svetu in že tudi pri nas najdemo živalske psihologe, ki svetujejo lastnikom pri vzgoji. Psihologe lahko poiščemo v raznih strokovnih revijah, napisano je kar nekaj knjig, lahko pa se nanje obrnemo preko različnih društev ali veterinarjev.

Slika 5: Pes pri zdravniku

Vir: <http://goo.gl/KMOenU>

5.4 Življenjski prostor

Živali imajo pravico do življenja, ki ustreza svoji vrsti oziroma takšnega življenja, ki jim ga je namenila narava. Hišne živali ne bi bile hišne, če svojega življenja ne bi preživljale v družbi človeka. Ljubljenci, ki jim je namenil človek življenje izven naravnih pogojev, torej živijo nenaravno življenje, ni nujno slabo.

Različne domače živali imajo različne pogoje in zahteve.

Najbolj pogost ljubljencek pes potrebuje svoj prostor, kjer lahko počival, drema ter preživi mirno noč in si nabere novih moči. Ležišče za psa mora biti udobno, dovolj mehko in primerno za sklepe ter prilagojeno velikosti in teži psa. Pasje postelje so najbolj primerna ležišča za psa in so lahko izdelana iz različnih materialov.

Mačke imajo rade udobna mesta za crkljanje, božanje in spanje. Zato mora vsak lastnik mački priskrbeti lepo urejeno posteljo. Najdemo lahko veliko postelj, blazin, odej in košar za mačke.

Od psov in mačk, ki potrebujejo košare in posteljice, se razlikujejo ptice, ki za svoje bivanje potrebujejo kletke. Kletka je varen dom za njih, tam naj bi se ptice počutile udobno. Različne vrste ptic potrebujejo kletke različnih velikosti in oblik.

Kot ptice, potrebujejo male živali, kot so hrčki, zajci, morski prašički in druge kletke. Te kletke so seveda drugačne od ptičjih. V kletkah se more žival počutiti varno, udobno in mora izpolnjevati potrebe živali, ki živi v njej. Na primer hrčki se radi gibajo, zato potrebujejo dovolj veliko kletko za njihove aktivnosti. Hrčki in nekatere druge male živali v kletki potrebujejo napajalnik za vodo, posodico s hrano, hišico za spanje, seno in tudi predmete za igro, kot so različna lesena igrala in tuneli.

Ribe ne potrebujejo ne kletk, ne posteljic ali košar, temveč akvarije. Glede na to kako velike so ribe, katere vrste so in koliko jih je, moramo kupiti primeren akvarij. Akvariji se razlikujejo po velikosti, po vrsti - nekateri so sladkovodni nekateri pa morski in po rastlinstvu, ki ga lahko postavimo ali posadimo vanj.

Slika 6: Kletka za hrčka

Vir: <http://www.podarimo.si/39973-kletka-za-hrcka-z-vso-dodatno-opremo>

Slika 7: Pasja postelja

Vir: <http://www.igre123.com/forum/tema/zavetisce-za-pse-in-macke/74629/25>

5.5 Nega živali

Osnova nege vsake živali je skrb za dobro počutje. Poleg prehrane in primerne bivalnega okolja spada zraven nega dlake, krempljev, skrb za ušesa, krtačenje in pri nekaterih živalih skrb za zobe.

Najbolj osnovna nega je krtačenje. Priporočeno je, da s privajanjem na krtačo začnemo že pri mladiču. Žival mora nego sprejeti kot nekaj pozitivnega. Če se lotimo krtačenja in razčesavanja šele tedaj, ko je dlaka že zavozlana in sprijeta, bo to za žival neprijetno. Ko navajamo mladička na krtačenje, je na začetku dovolj že samo nekaj potegov, nato ga pohvalimo in nadaljujemo kdaj drugič. Čas negovanja postopoma podaljšujemo, kdaj končamo z nego pa določamo mi in ne žival.

Da bo naš ljubljeneček urejen ne zadostuje samo krtačenje, temveč tudi:

- striženje dlake,
- nega ušes,
- nega krempljev,
- nega zob in
- redno kopanje.

Za nekatere izmed teh opravil lahko poskrbimo doma, nekatere pa je bolje prepustiti strokovnjakom.

Slika 8: Striženje krempljev

Vir: <http://www.mojpes.com/2013/11/strizenje-krempljev/>

Slika 9: Krtačenje

Vir: <http://www.dominvrt.si/clanek/ljubljencki/kaksno-nego-potrebujejo.html>

Slika 10: Striženje dlake

Vir: <http://goo.gl/UDX4E7>

6 DOMAČA ŽIVAL IN ČLOVEK

Domače živali v več pogledih vplivajo pozitivno na človeka. Velik pomen imajo tako za otroka in njegovo vzgojo, kjer so otroci aktivno vključeni v skrb za žival, kot tudi za družino in zelo pozitiven vpliv na starejše ljudi.

6.1 Domača žival in otrok

Kot že omenjeno v uvodu, se starši velikokrat odločijo za domačo žival zaradi prigovarjanja svojih otrok. Pri tem se morajo zavedati, da otrok ne more v celoti poskrbeti za žival in da večji delež odpade na njih. Žival ni in ne more biti darilo otroku in tudi njegova igrača ne. Zato se živali ne podarja kot darilo, sploh pa ne drugim. Za žival se je treba zavestno odločiti in se zavedati, kaj vse to prinese s seboj.

Živali v domu pozitivno vplivajo na otroke. Prav tako lahko vplivajo pozitivno na celotno družino. V primeru psa to lahko predstavlja skupne, družinske sprehode, ki obenem pomenijo druženje družinskih članov. Pomenijo gibanje.

V kolikor so otroci aktivno vključeni v skrb za domačo žival, se s tem učijo odgovornosti. Otrokom, seveda odvisno od njihove starosti, se lahko naložijo manjša opravila oziroma zadolžitve pri skrbi za žival, kaj več pa od njih ne moremo in ne smemo pričakovati. Glavna skrb seveda ostane na starših. Manjši otroci lahko pomagajo pri krtačenju živali, pomagajo pri kopanju.

Na primer psa, ki ni premočen, lahko vodijo na povodcu. Večji otroci pomagajo pri hranjenju živali, pri čiščenju posode živali, otroci nad 14 let so sposobni skrbeti za večino opravil, če imajo psa, lahko obiskujejo tudi šolo za pse, čistijo mačje stranišče, pripravijo kletke za hrčke, morske prašičke, ... vsekakor pa je nujno potrebno spremljanje oziroma nadzor s strani staršev.

Slika 11: Otrok in pes

Vir: <http://www.bibaleze.si/clanek/rubrika/malcek/zivali-so-nas-stik-z-naravo.html>

6.2 Domača žival in starejša oseba

Skrb za domačo žival pozitivno vpliva na duševno zdravje in blaži stres. Starejšim ljudem predstavlja skrb za domači žival vitalnost. Pri starejših, ki živijo sami, odganjajo osamljenost. Mačke, na primer, nudijo čustveno oporo, preganjajo osamljenost in celo depresijo. Psi pomenijo gibanje.

Slika 12: Pes in starejši človek

Vir: <http://www.beautiful-animals.com/tag/old-people/>

6.3 Izkušnja s smrtjo

Ker imajo živali krajšo življenjsko dobo kot ljudje, se morajo otroci večkrat soočiti z njihovo smrtjo. Ni nujno, da je ta izkušnja stresna in šokantna, lahko je tudi pozitivna, če starši pri tem otroku pomagajo. Posebno dejanje za otroka je, da lahko žival pokopljejo, kasneje pa ta grob obiskujejo in ga krasijo s cvetjem. Tako otroci te izkušnje ne doživljajo kot travme, temveč kot: "Bili so lepi časi, ampak vse lepo se enkrat konča."

6.4 Poklici za živali

Tudi živali lahko opravljajo poklice. Ampak izmed vseh ima največ izbire pes. Opravlja lahko kar nekaj človeških poklicev kot so: reševalec iz vode, detektor min, astronaut, terapevt, lovec, vojak, reševalec, policist in gasilec. Je pa tudi nekaj poklicev, ki jih ljudje ne morejo opravljati, to pa so: vodnik slepih, spremljevalec epileptika, pomočnik diabetika in še bi se dalo naštevati.

7 MUČENJE ŽIVALI

Ljudje živali sprejemajo kot družinske člane, vendar z njimi pogosto ravnajo zelo grdo in kruto. Psihološke raziskave so pokazale, da se ljudje, ki so kruti do živalih, pogosto ne ustavijo tam - veliko od njih si nato izbere človeške žrtve. Četrty člen Zakona o zaščiti živali pravi, da je mučenje živali:

- nepotrebna ali neprimerna usmrtitev živali;
- vsako ravnanje, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju.

Mučenje živali se v blagi obliki pojavlja že ves čas. V društvih proti mučenju živali beležijo, da se največ mučenja zgodi individualno. Taka mučenja je zelo težko odkriti, ker so skrita pred pogledom drugih.

Slika 13: Pes na verigi

Vir: <http://www.pesmojprijatelj.si/clanek/izolan-zeli-dva-od-petih-odvzetih-psov-nazaj>

Težko bi bilo reči, da se je mučenje živali v zadnjih letih zmanjšalo ali povečalo, saj je, prisotno že ves čas. Javni odzivi na mučenja so močnejši, kot so bili pred leti.

8 ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI

Slika 14: Zavetišče za živali Maribor

Vir: <http://www.zavetisce-mb.si/>

Po zakonu mora imeti vsaka občina v Sloveniji urejeno oskrbo izgubljenih in zavrženih živali. Tako lahko zgradijo svojega ali pa z enim od slovenskih zavetišč podpišejo pogodbo o sodelovanju (<http://www.zavetisce-mb.si/zavetisce/o-zavetiscu/>). Začetki Zavetišča za živali Maribor segajo v leto 1987.

V zavetišču zdravstveno oskrbijo in poskrbijo za mučene, zavržene ali izgubljene živali. V zavetišču imajo svojo veterinarsko ambulanto, v kateri za njih poskrbijo. Poskrbijo tudi za socializacijo in se trudijo, da jim čim prej poiščejo nov dom. Zavetišče za živali Maribor ponuja ljudem tudi možnost sprehajanja psov ter ogleda živali. »Naša vizija je idealno zavetišče – torej prazno zavetišče.« (<http://www.zavetisce-mb.si/zavetisce/o-zavetiscu/>).

Leta 2005 prevzame vodenje društva prim. prof. dr. Erih Tetičkovič, sicer dolgoletni član in tudi velik podpornik društva, kateremu sva postavili nekaj vprašanj.

1. Kakšen je bil proces ustanovitve zavetišča za živali v Mariboru?

»Društvo za zaščito in proti mučenju živali se je vrsto let srečevalo z velikimi problemi, kako pomagati zavrženim, izmučenim pretepenim in sestradanim živalim, ki so bile brez vsaj malo človeškega sprejemanja in topline obsojene na kruti konec svojega sicer tako bednega življenja.

Zato smo se v Društvu leta in leta borili za pravice teh ubogih živali, še zlasti, ko smo videli v kako slabih pogojih živijo v tedanjem zavetišču za živali v Zrkovcih. Bilo je ob Dravskem kanalu, z odprtimi boksi za živali, ki so bile pozimi izpostavljene tudi hudemu mrazu. Poleg vsega jih nikoli niso hoteli sprejeti v svoje okolje sosedi, ki so nagajali tudi tedaj, ko smo hoteli rešiti problem pasjega laježa, ki je bil zanje najbolj moteč, z izgraditvijo protihrupne ograje. Nikoli nam ni uspelo pridobiti gradbenega dovoljenja, tako da smo bili zaradi tega ves

čas preganjani s strani domačinov. Tudi kapacitete skromnega zavetišča so bile premajhne, zato je Mestna občina sklenila, da so živali nekaj časa vozili v sosednja zavetišča, kjer pa se živalim ni nič kaj lepo godilo.

Nujno je bilo potrebno poiskati novo lokacijo in zgraditi novo sodobno zavetišče. Z veliko mero razumevanja tedanje Mestne občine smo v letu 2007 na Tezmem izgradili ob popolnem sprejemanju sostanovalcev sodobno zavetišče za zavržene živali. V glavnem ge za pse in muce, v začetku pa smo imeli tudi kakšno drugo malo žival.« (prim. prof. dr. Erih Tetičkovič, februar 2016)

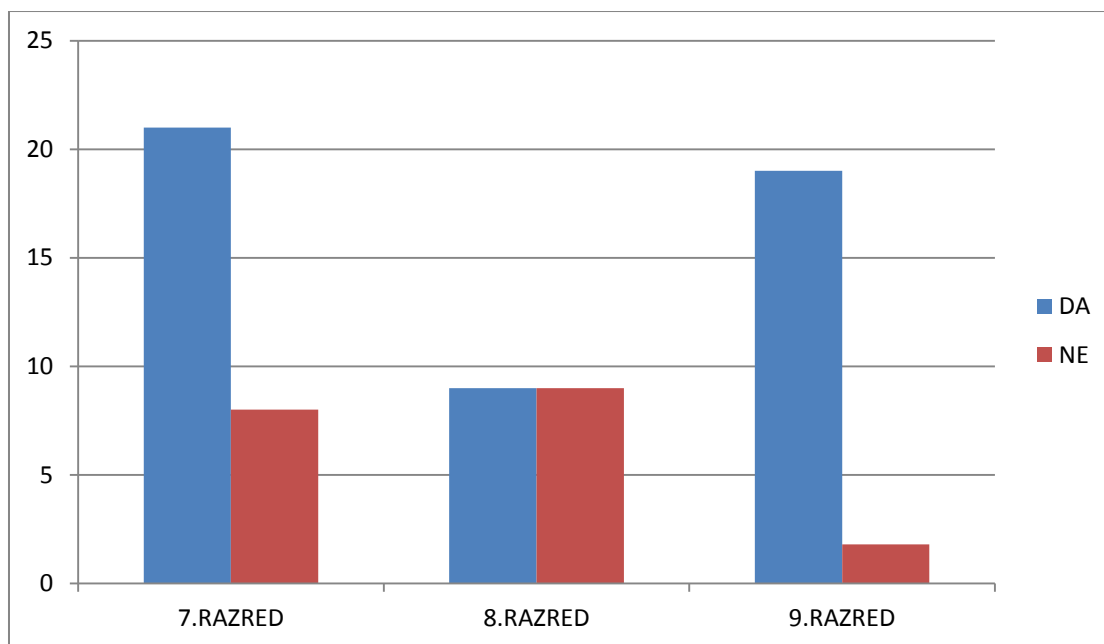
2. S kakšnimi težavami ste se srečevali pri ustanavljanju zavetišča?

»Težave, s katerimi smo se srečevali so bile različne, glavne pa ne sprejemanje sosedov na stari lokaciji azila, premalo vztrajnosti pri iskanju dokončne rešitve.« (prim. prof. dr. Erih Tetičkovič, februar 2016)

3. Kaj je zavetišče doprineslo našemu mestu?

»Današnje sodobno zavetišče je lahko mestu samo v ponos, saj je dokazalo, da zna ceniti tudi humani odnos človeka do živali, ki je osnova vsake srčne kulture, po kateri je moč ocenjevati veličino nekega naroda.« (prim. prof. dr. Erih Tetičkovič, februar 2016)

Graf 5: Anketno vprašanje: Ali misliš, da so v današnjih časih veterinarske klinike dobro opremljene, da lahko pomagajo živalim?

9 ZAKLJUČEK

Ko sva prišli do konca z raziskovanjem sva ugotovili, da sva večino hipotez ocenili pravilno. Ošteli sva se pri prvi hipotezi, ki pravi, da ljudje v današnjih časih posvečajo manj pozornosti ljubljjenčkom. Ugotovili sva namreč, da otroci sicer imajo čas, starši oziroma odrasle osebe pa veliko manj in kljub temu, da otroci ne morejo v celoti skrbeti za žival, se v veliki meri z njo ukvarjajo.

Zavedava se, da vsak človek, ki ima domačo žival, mora zanjo odgovorno skrbeti in jo spoštovati. Tudi ljudje, ki domače živali nimajo. Pripomorejo lahko, da so pozorni in v kolikor vidijo nepravilno ravnanje z živaljo, obvestijo pristojne službe. Vsak posameznik se mora zavedati, da so domače živali živa bitja, ki so v celoti odvisna od nas. Do njih se moramo vesti odgovorno v vseh pogledih.

10 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Z raziskovalno nalogo sva želeli vse bralce naloge opozoriti na zavedanje in pomen skrbi za domače živali. Domača žival ne more izbirati lastnika in je od njega v celoti odvisna. Zato je iz tega stališča zelo pomemben lastnik. Njegova odgovornost je, da za domačo žival skrbi odgovorno. Verjetno bi veliko več ljudi začelo ravnati drugače, če bi razmislili, kakšne posledice nosijo zanemarjene, zapuščene ter mučene živali. Pri navedenih velik pomen predstavljajo zavetišča, katerih je glavna vizija, kot že navedeno – prazna zavetišča. In misliva, da je to cilj, k kateremu bi morali strmeti.

11 PRILOGE

ANKETA

Sva učenki 9.b razreda _____ in _____ ter delava raziskovalno nalogo o oskrbi za domače živali. Prosiva, da na vprašanja odgovorite iskreno.

SPOL: Ž M RAZRED: _____

1. Ali imate domačo žival(i)?

DA NE

2. Če ste pri prejšnjem vprašanju odgovorili da, obkroži katero imaš (če jih imaš več obkroži samo eno).

a) PES

b) MAČKA

c) RIBA

č) PTICA

d) HRČEK

e) MORSKI PRAŠIČEK

f) DRUGO: _____

3. Če ste pri prvem vprašanju odgovorili z ne, napišite katero žival bi imeli (ena žival).

Vsi, ki ste na prvo vprašanje odgovorili z ne preskočite na vprašanje številka 7.

4. Kako bi ocenil svojo skrb do domače živali? (10-najboljše, 1-najslabše).

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5. Kako pogosto se ti ukvarjaš s svojim ljubljencem?

a) VEČKRAT NA DAN

b) VSAK DAN PO MALO

c) 5-KRAT NA TEDEN

č) ENKRAT NA TEDEN

d) ENKRAT NA MESEC

e)NIKOLI, ZA TO SKRBIJO STARŠI

6. Ali za hrano in vse ostale potrebne stvari, ki jih ljubljeneček potrebuje plačaš s svojim denarjem?

DA NE VČASIH

7. Koliko ti misliš, da se je potrebno ukvarjati s svojim domačim ljubljenečkom?

a)VEČKRAT NA DAN

b)VSAK DAN PO MALO

c)5-KRAT NA TEDEN

č)ENKRAT NA TEDEN

d)ENKRAT NA MESEC

8. Ali misliš, da ljudje v današnjih časih posvečajo dovolj pozornosti ljubljenečkom?

DA NE

9. Ali misliš, da so v današnjih časih veterinarske klinike dobro opremljene, da lahko pomagajo živalim?

DA NE

HVALA ZA SODELOVANJE

12 VIRI

12.1 Knjižni viri

1. Fogle, Bruce. 1993. Popolna nega in vzgoja psa. Ljubljana: DZS.
2. Edney, Andrew. 1992. Popolna nega in vzgoja mačke. Ljubljana: DZS.
3. Murn, Karmen. 2005. Spreminjanje družbenih odnosov do domačih živali. Univerza v Ljubljani
4. Zabavnik Cmok, Nevenka. 1997. Splošna živinoreja. Ljubljana: DZS.
5. Zupanc, Adrijana. 1999. Osnove prehrane domačih živali. Ljubljana: ČZD Kmečki glas.

12.2 Elektronski viri

1. <http://www.dzzz-posavje.org/pravilna-skrb-za-382ivali.html>
2. <http://www.bodieko.si/zdrava-prehrana-za-vasega-ljubljencka>
3. <http://www.bodieko.si/prijavite-mucenje-zivaliw>
4. <http://www.happy-doggy.si/novice-in-zanimivosti/pasji-poklici.html>
5. <http://vet-lesce.si/nega>
6. <http://www.kosovir.si/vrtec/oskrba-zivali/>
7. http://www.zoohit.si/shop/akvaristika/tehnicna_oprema
8. <http://freeweb.siol.net/vesbo/452.html>
9. <http://www.domzamlade.si/prijetno-bivanje-in-varnost-doma/domace-zivali-in-otroci/>
10. <http://www.cvilimozek.si teme/domaca-zival-in-otroci/>
11. <http://www.happy-doggy.si/novice-in-zanimivosti/pasji-poklici.html>
12. <http://www.zavetisce-mb.si/>
13. <http://www.zavetisce-mb.si/zavetisce/o-zavetiscu/>
14. <http://www.zazdravje.net/aktualno.asp?novica=943>
15. <http://www.dzzz-mb.si/zgodovina-druscarontva.html>
16. <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200607475.pdf>
17. <https://www.uradni-list.si/1/content?id=80271>

12.3 Viri slik

Slika 1:Vir: http://promplac.si/nagradna_igra_hisni_ljubljencki_so_najboljsi_prijatelji_an/

Slika 2:Vir: <http://reisenadler-ucenjmladicev.blogspot.si/2009/10/mladicek-8del.html>

Slika 3:Vir: <http://goo.gl/O13Wu2>

Slika4:Vir: <https://goo.gl/FRaXKn>

Slika 5:Vir: <http://goo.gl/KMOenU>

Slika6: Vir: <http://www.podarimo.si/39973-kletka-za-hrcka-z-vso-dodatno-opremo>

Slika 7:Vir: <http://www.igre123.com/forum/tema/zavetisce-za-pse-in-macke/74629/25>

Slika 8:Vir: <http://www.mojpes.com/2013/11/strizenje-krempljev/>

Slika 9:Vir: <http://www.dominvrt.si/clanek/ljubljencki/kaksno-nego-potrebujejo.html>

Slika 10: Vir: <http://goo.gl/UDX4E7>

Slika 11: Vir: <http://www.bibaleze.si/clanek/rubrika/malcek/zivali-so-nas-stik-z-naravo.html>

Slika12: Vir: <http://www.beautiful-animals.com/tag/old-people/>

Slika13: Vir: <http://www.pesmojprijatelj.si/clanek/izolan-zeli-dva-od-petih-odvzetih-psov-nazaj>

Slika 14: Vir: <http://www.zavetisce-mb.si/>